

Előfizetési díj:	
Egész évre	12 frt.
Félévre	6 „
Negyedévre	3 „
Egy hónapra	1 „
Megjelenik minden nap, az ünnepeket követő napok kivételével.	

KELET

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Hirdetési díjak:	
Négyezer hasábozott garmond sor ára 6 kr.	
Helyedj minden hirdetés után 30 kr.	
Nagyobb és gyakori hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.	
Hirdetéseket felvesznek:	
Bécsben: Oppel Alajos (Wollzeile 22)	
„Haasenstein és Voelter (Neuer Markt 11.)	
Pestben: Lang Leopold (Erzsébet-tér 9 sz.)	
Nyilvántartási díjak:	
garmond sora után 20 kr. fizetendő.	

Szerkesztői szállítás:

Belső-farkasutca 76. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények címzendők.

Az értékes cikkek díjaztatnak.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hova az előfizetések s hirdetések küldendők.

Előfizetési fölhívás!

„KELET”

politikai és közgazdasági napilap

hatodik évnegyedére.

Midőn a közelgő új évnegyed küszöbén az előfizetések megújítására kérjük föl t. olvasóinkat: talán minden dicsekvés nélkül hivatkozhatunk multunkra.

Mi a józan haladás hívei számára kívántunk független közeget teremteni, az erdélyi részekben, különös tekintettel az ország rész sajátos viszonyaira, szükségleteire.

Komoly törekvésünk mennyire közelitette meg az előttünk álló magasztos célt; a kiadó áldozatkészsége mennyire segítette a sikert; széles körű összeköttetések, elismert kezekből nyert irány-cikkeink, önálló tárcánk és közgazdasági rovatunk, eredeti távirataink, sat. mennyire elégitették ki a méltányos követeléseket: mindenek megítélése a t. közönségben áll. S mi hisszük, hogy e mozgalmak időkben, midőn a közelgő választások által a haza boldogsága, nyugodt fejlődése, vagy hosszú időre való ismételt visszahanyatlása forog kockán, a biztos, következetes haladás hívei nem vonják meg támogatásukat a *Deák-párt e közlönyétől*, mely részéről mindent megtesz, hogy továbbra is kiérdemelje az iránta eddig nyilvánult, mindig fokozódó érdeket, pártolást.

Isten és saját buzgalmunk segítse pártunkat jövőre is nehéz, de áldásos munkájában!

Kolozsvár, mártz. 23.

Szász Béla,
felelős szerkesztő.

A lap kiállítása körül alólírott kiadó-hivatal minden kitelhetőt elkövet, hogy a t. előfizetők méltó igényei kielégítenek.

Az előfizetési árak a régiék:

Egész évre 12 frt. Negyedévre 3 frt.
Félévre 6 frt. Egy hónapra 1 frt.

Egyes szám ára 5 kr.

8 előfizető után tiszteletpéldánnyal szolgálunk t. gyűjtőinknek.

Végül figyelmeztetjük t. előfizetőinket a különös kedvezményre, melyben, olcsó könyvek megszerzése által, a „Kelet” előfizetői részesülnek.

A „Kelet” kiadóhivatala.

Pest, ápril 7. 1872.

(A.) A koczka eldőlt, az ülésszak berekesztésének előestéjén áll s ápril 16-án tul semmi esetre sem fog terjedni. A törvényszabta idő lejártá előtt való berekesztés egyetlen oka abban keresendő, hogy a kormány az új országgyűlés összejövetelét lehetőleg siettetni s azon kalamitást elkerülni akarja, miszerint a választások épen a legsürgősebb mezei munka idejére essenek. A rendelet, mely a megyei bizottságokat a választókat összeíró bizottságok megalakítása végett ápril 22 k napjára rendkívüli közgyűlésre összehívja, már kész s mihelyt lehet expedíálni fog. A választások júniushó folyamában, lehetőleg annak első felében fognak megejteni s az új országgyűlés júliusban ül össze, hogy szabályszerűleg megalakuljon, az igazságokat szokás szerint elintézhesse, a trónbeszédre válaszfelirattal feleljen s a dele-

gátio tagjait megválaszssa. Ennek megtörténtével a helyzet szükségletei szerint october vagy november haváig elnapolja magát, hogy időközben a delegációk végezzék alkotmányosru hivatásukat. A budget tárgyalások csak novemberben fognak megindulni.

Ugyanakkor kerülnek majd tárgyalás alá a mostan eimaradt reform- és vaspályatörvények, ha ugyan ez utóbbiakra nézve a pénzpiac kedvező viszonyait el nem szalasztjuk s a vállalkozók készek lesznek azokat a mostani igen előnyös feltételek mellett kiépíteni. Azon néhány napi idő, mely bennünket a sésio végétől még elválaszt, úgy látszik a reformjavaslatok számára is végleg elveszett. A kormány teend ugyan még egy végső kísérletet legalább a fővárosok rendezésére vonatkozó törvényjavaslattal; fel fogja ugyanis szolítani a házat, hogy en bloc elfogadja azt, de több mint valószínű, hogy az ellenzék ezen kísérletet meg fogja húsítani s a javaslat az ellenzék eszélytelen makacssága folytán törvény erőre emelhető nem lesz.

A kolozsvári egyetem felállítását elrendelő törvényjavaslat sem fog — legalább a mai helyzet szerint — tárgyalta thatni. Az egyetem felállítása azonban ez által szerencsére halogatást szenvedni nem fog. A szükséglet ezen intézet iránt oly általános s pártviszály tárgyát oly annyira nem képezheti, hogy a kormány mint halljuk rendeleti uton fogja azt felállítani s az intézet még a jövő tanévben 1872. — megkezdí sokat ígérő működését. Ez intézkedését a közoktatási minster utólagosan fogja a törvényhozással által jóváhagyatni; hogy a jóváhagyás minden oldalról készséggel meg fog adatni, az iránt kétkedünk nem lehet.

Fájdalom a többi törvényjavaslatok tartalmának megvalósítására ily alkalmas mód nem kínálkozik; az ellenzék egymás után tartja a loyális és okos beszédeket — előbb Ghicz, azután Jókai, sőt a maga elmében Tancsics is —, hanem mikor tette kerül a dolog, akkor elveszti józanságát s a haza legelősebb szükségleteinek kielégítésében sem akar részt venni. Az utolsó ülésszak gyümölcstelen lesz tehát a házra s minden teendőjének megvalósítását utódjára hagyja nagy és nehéz örökségül. Vajha a majdani utód szerencsésebb lenne, mint ő vala s sikeres működését meg ne akasztják az olyan szomorú pártküzdelmek, minőeknek legujabban tanui valánk és leszünk még néhány napig!

Pest, ápril 6. 1872.

(B.) A mi más parlamentekben kivételes állapot szokott lenni, hogy t. i. azé időt párnápra párttaktikából ne vegye tekintetbe valamely párt: az nálunk hetek óta rendszeresen üzetik, a balközép és szélsőbal eljárása következtében.

Alig van tehát valami feljegyezni való a mai nap történetéből. Azonban, ha böngészni akarunk, még is találunk egyet mást, mi érdekelheti az olvasó közönséget, s azért nem láttuk feleslegesnek böngézetünk eredményét közölni.

A napokban br. Orbán Balázs lépett föl s azt állítva, hogy a jobboldali képviselők semmit sem tesznek a székely nép érdekében: ő van hivatva, a héjasfalva-udvarhelyi vasut szárnyvonalnak létesítése tárgyában interpellálni a közlekedési ministert.

Mi elhiszük, miszerint Orbán Balázs báró teljes erejéből óhajta a székely nép boldogságát. Mi azt sem vitatjuk, hogy a képviselő ur fogalma szerint a párt taticának és corteskedésnek fel lehet áldozni a valóságot is; azonban a dolog tisztázása tekintetéből a tényállást constatálni kötelességünknek tartjuk.

A székely képviselők párt különbség nélkül gyűlést tartottak, melyben a báró ur is részt vett, s abban egy memorandumot készítettek s azt be is adták a közlekedési minsternek, melyben a héjas-

falva-udvarhelyi vonal is tárgyalva van, de tárgyalatnak még sok más vas- és kőnt vonalok, s e szerint Orbán Balázs báró ur olyan mulasztásokkal vádolja a Deák-párti székely képviselőket, melyek, hogy meg nem történtek, maga a képviselő ur csak úgy tudta mint mi, pecso-vicsok.

A jobboldali székely képviselők a kö- és vasút hálózat kérdését nem tartva pártkérdésnek, meghívták a bal- és szélsőbaloldali székely képviselőket s most még is Orbán Balázs lép fel a jobboldali székely képviselők ellen.

Ez a tényállás, s most már ítélje az olvasó közönség, mennyiben volt a képviselő ur állítása correct és loyális, s mennyiben volt a corteskedésnek feláldozva a valóság?

Érdekes még tudni azt is, miszerint az általános népszavazat s a census felletti vitában, melyet a napokban a baloldal maga közt folytatott, egy pár erdélyi baloldali képviselő is részt vett, kik közül Lázár Ádám felejteti látszott a történeteket, különben nem pártolta volna oly melegen az általános szavazat jogát, mert nem tehetjük fel róla, hogy az erdélyi tartománygyűlés korszakát s a reichsrath uralmának idejét kívánná visszavarázsolni. (De hátha épen azt... Szerk.)

Már pedig tudjuk mindnyáján, miszerint a Schmerling Nádasdy féle kormány épen a census leszállítása által alakította a szebeni országgyűlést olyanná, hogy az a „verwirkt” elméletnek hódolva belement a Reichsrathba.

Nem kell tehát Franciaországban menni azért, hogy megtanuljuk hová vezetne nálunk az általános népszavazat jogának életbe léptetése.

Elég jól sikerült az Schmerlingnek, a midőn a leszállított census mellett is sikerült neki, F.-Fehérmegye belső-kerületét kivéve, valamenyi megyében oly képviselőket választatni, kik bementek a Reichsrathba s csupán a székely és városi képviselők és királyi hivatalosok mentették meg az alkotmányosság, törvényesség elvét.

Általában félreösmérhetetlen, mennyire ki ragadta a szélsőbal a balközép vezéreinek kezéből a gyeplőt, a midőn a szélsőbal compact az általános népszavazatijog mellet dictioz s a balközép sok tagja ácsapott ezen kérdésben a szélsőbalhoz, — az egy Szilágyi Lajosnak, Küküllő képviselőjének kivételével, ki az általános szavazat jog mellett argumentált, de Csernátany javaslatára szavazott.

Oroszország jelene.

— A „North British Review” után. —

(M. A.) Mióta Nagy Péter az orosz birodalmat Európa politikai rendszerébe bevezette, az ellenmondás, mely sajátosru socialis alakulásában jelentkezik, fontos mozzanattá vált a polgárosodás történetében. A cárok, főleg a műveletlen nép durva tömegére támaszkodva, oly módon igyekeztek a többi államokra hatást gyakorolni, melyre őket a birodalom socialis intézményeinek természete épen nem jogosította. Oroszország viszonylatai Európa többi részéhez csaknem szakadatlanul magokon viselték jellegét azon folytonos harcra, melyet Kelet barbarasága a nyugati civilizáció törekvései ellen viselt. E támadási politikát Miklós cázár is következetesen folytatta, még pedig nagyobb sikerrel, mint bármelyike előzőinek. Ez idézte elő a krimi háborút, mert elvégre égető kérdéssé vált az, hogy Oroszország igényei utasíttassanak-e vissza, vagy Európa áldozza

fel hosszú évszázadok minden vívmányait

Az orosz kérdést nem oldotta meg a krimi háború; vége azonban, az orosz birodalom belviszonyaival együtt, remélni engedi, hogy Európa legalább egy-két nemzedéken át nem fog háborítottatni. Valószínűnek kellett tartani, hogy II. Sándor, ki időközben tronra jutott, elég merész lesz arra, hogy beható socialis és politikai átalakuláson vezesse át a birodalmat, a nélkül, hogy ellentétbe helyeztessék Oroszország új szabadsági programja Nyugat érdekeivel. Volt azonban azon nézetnek is elég híve, hogy a meg nem törött erő, melynek a párisi béke Oroszországot birtokában hagyta, a jövőben veszélylyel fenyeget, s e nézetet igazolták is Nesselrode utódja, Gortsakoff nevezetes szavai: „Oroszország nem duzzog, hanem összeszedi magát.” (La Russie ne-bonde pas, elle se recueille.)

S valóban nehéz kétségbe vonni, hogy az utolsó másfél évtized politikai szemfényvesztései közt legnagyobb mértékben bizonyára az, mely Európát és az „új aera” Oroszországának viszonylataival foglalkozik. Az orosz kérdés egy pillanatra sem lépett háttérbe, s nem egyszerűbb de még sokkal bonyolultabbá lett. A liberalis Európát elámitották az orosz nemzet progressiv emancipációja és nyugalmas fejlődésének látszatával, úgy hogy valóságos gyanúsítással fogadtattak azok, kik nem járultak az orosz kormány emberbaráti politikájának dicsőítéséhez. Ma már senki sem kételkedik a fölött, hogy rövid idő alatt Oroszország s a többi Európa között talán még a krimi háborúnál is nagyobb összeköttetés történik. Akkor még csak a cárok igényeivel kellett szembeszállani, míg most 70 millió orosz tartja nemzeti jognak a többi európai szlávok fölötti orosz uralmat, s a török birodalom szétrombolásával Konstantinápoly elfoglalását. Kiváló fontossággal bír ezen érzelmirány fejlődésének tanulmányozása, s a mögötte rejlő titkos törekvések kibetűzése. Csak felismert veszélyekkel szemben láthatjuk el magunkat erős fegyverekkel.

Karamsin orosz történetíró mondja munkájának bevezetésében, hogy „a nép története az uralkodók tulajdona.” Másutt nem sok értelmű volna e tételnek, Oroszországban ma is sok igazat tartalmaz az. Megerősíti ama ténynek igazságát, mely szerint Nagy Péter óta az orosz történelem nem mutatja fel szabályos fejlődését a belpolitikai életnek, hanem pusztán erőszakos, göröcsös, legtöbbször külkörmények által feltételezett mozgalmakból áll, melyek nem levén egymással szerves összefüggésben, eltűntek, a nélkül, hogy a legkisebb nyomot is visszahagyták volna. Miudez oly szabályszerűen ismétlődött egész II. Sándorig, hogy az orosz történelem fő jellemvonását kell benne felismernünk. Sándor kezdetben magassabb álláspontot foglalt el; ő az „agyaglábu óriás”-nak erősebb s egészségesebb szervezetet kívánt adni, s erre nézve bizonyos fokig magának a nemzetnek segélyét is igénybe vette.

A reformok nagy óvatossággal kezdettek meg, nehogy egy ki nem számított lépés elvonja azoktól a tömegek rokonszenvét. Szakadatlan sorban követték egymást a kormány reform-intézkedései, s a nép, mely addig csak „misera contribuens plebs” volt, biztos támaszt kezdte szemlélni a cázár üdvös törekvéseiben. Mihelyt azonban a nagyobb városok független közvéleménye e reform-terveket összeköttetésbe igyekezett hozni Nyugat alkotmányos eszméivel, a kormány oly változást tett politikájában, a mely mindinkább elidegenítette az orosz birodalom fejlődésétől Európa civilizációját.

Megfejthetetlennek tartják sokan, miként vethette magát a liberalis cázár kormány, reform tevékenységének közepette, ismét alá a szigorúan nemzeti, minden külső művelődéstől idegenkedő pártoknak. E megfajtás azonban nem nehéz, ha visszagondolunk arra, hogy a cázár politikának mindig jellemvonását képezte: az ébredő politikai öntudat elnyomása, az idegen nemzetek elleni vak nép-szenvedély felkeltése által. Így történt most is. Midőn a különböző osztályok érdekei az alkotmányos garantiák követelésében egyesülni kezdtek, a kormány szorultságában egy nemét az új politikai programnak tétet közé a hivatalos „Journal de St. Pétersbourg” által. Ebben a cázár absolutizmus ismét Oroszország életét

termében. Tárgy: Galgóczy Károly értekezése Kolozsvár multja, jelene és jövőjéről történelmi és közgazdasági szempontból. A gyűlés nyilvános és kezdődik 5 órakor.

— **Közygyűlés.** Az erdélyi muzeum-egylet a f. évi rendes közgyűlését az igazgató-választmány határozata szerint f. év május 13-n és eshetőleg a következő napon is fogja megtartani. A midőn az egylet t. cz. tagjai e közgyűlésre tisztelettel meghívattak, egyszersmind figyelmeztetnek, hogy a gyűlés tárgysorozata későbbre fog kihirdettetni. Az igazgató választmány üléséből, Kolozsvártt, április 6-án 1872. Kiadta Fénylő Henrik, titkár.

— **B. Apór Károly,** a m.-vásárhelyi k. ítélőtábla elnöke, mint az elsőfolyamodású kir. örvényszékek megvizsgálására kiküldött miniseri biztos, városunkba érkezett.

— **Tisza Kálmán ur,** mint jó kálvianista, azt tartja, hogy post festa sem árt cantare. A lapok ugyan rég hírül adták, hogy a belügyér a rendelkezésre álló alapról segélypénzeket utalványozott a bányási vízkárosultaknak, ő azért indítványt tett a képviselőház utóbbi ülésén, hogy a kormány tegyen meg minden lehetőt az inség enyhítésére. — A kormány ezt már megtette, még mielőtt Tisza K. és társai fölébredtek volna, — de azt már semmi indemityvel nem lehet helyrehozni, hogy az alvidéken építendő s kamat biztosításra nem szorult vasutak ez évről elmaradnak, a baloldal ép egy hónapig tartott diktatóriái következtében, — mert a pénz nem sentimentáliszkodik s megszavazott törvény nélkül ugyan be nem látal hozzá a Tisza Kálmán szép oratóijára. Hanem azért a baloldal az, a mely a szegény nép pártját fogja.

— **A szélsőbal** pedig, mint hallszik, semmi áron sem fog beleegyezni, hogy az ellenzék által is helyeseknek ítélt reform-törvényjavaslatok en bloc elfogadtassanak — természetesen szintén a nép érdekében.

— **Melyik a „legtekintélyesebb” lap** a Királyhágón túl? A „Magyar Polgár” szerint bizonyosan a „Hon”, miután e lap közli a „M. P.” ápril 4-diki számában megjelent s általunk is említett „Egy Deák-párti” aláírással ékeskedő epistolát s megjegyzi rá: „Hogy e levelet csakugyan Deák-párti ember írta, arról kezeskedik Erdély legtekintélyesebb lapjának szilárd hite.” Reméljük a jó „Polgár” sem marad adós a dicsérettel, mert — ha te simogatód az én zsidómat, én is simogatom a te zsidódat s így a végén kölcsönösen elhiszik majd egymásnak, hogy milyen szilárd egy hitelük van nekik (egymás előtt.) Nekünk csak az tűnik föl, hogy a „Hon” is szükségesnek tartja ama levél hitelességének bizonyítását.

(s.) **Színház.** Tegnapelőtt, vasárnap Berg legújabb bécsi életképe: „Az utolsó nemzetőr” került először színpadunkra. E hangzatos című bécsi termékkel még a német irodalom és színpad sem nyert sokat, annál kevésbbé tehát a magyar színmű-irodalom, színházunk jótékrendje, sőt még a pénztár sem. Mert bizony nem igen fogja már másodsor sem megtölteni a színházat. Drámai tekintetben alig üti meg a közönséges mértéket: cselekvénye hosszu időközökre szétszakadozott epizódok összessége, alakjai sokszor másolt s itt épen mázolt köznapi bécsi típusok, előttünk ismeretlenek s ép ezért nem is igen rokonoszenések. Humora a bécsi „Kikeriki” néhány előbből és szójátékából áll, telve mind olyan czélzásokkal Ausztria és Bécs közelmúlt és jelen politikai és társadalmi életére, melyek helyén lehetnek ugyan a Károly-színházban, de a melyeknek nálunk nincs értelmök. Egy szóval: a bécsiek nagyon jól mulathatnak rajta, már csak azért is, mert a csehek is „ösz-sze-pinaszozza”, de nálunk azon kívül, hogy a karzati publikumot egy pár viceze megnéveteti, nem sokat ér. S milyen a darab: olyan az előadás. Boér Emma a Grümmerne szerepében igyekezett siralmait, melyekben jó adag álpathost fejtett ki, megindítani a publikumot, a mi egy jelenetben sikerült is; de nem a szó valódi értelmében, a mennyiben nem indult meg a publicum, hanem tapsolt. Kassai (Dusl) kizárólag csak comicumát fejtette ki szerepének; de a drámai elemet kifejejtette érvényre emelni. Mátray igen marqui-rozottan marqui-rozott, a minthogy egy idő óta kezd e tekintetben tulságoskodni. Szilágyinak a cseh privatdiener, az egész darab egyetlen jó alakja, sikerült — volna, ha nem tótosan, hanem csehesen beszél. Egy coupletját neki is, Kassainak is megújrázták; de csak az utóbbi ismételte. Lenkey egyszeri megjelenése sikerült tipizálás volt.

(S.) **Mátray B. Bélát** Fehérvári színgazgató ur még egy jutalomjátékban részesíté méltánylásul szorgalmának s igyekezetének. E jutalomjáték a jövő héten f. hó 18-án lesz és pedig Moliérenak nálunk már két év óta nem látott classicus vigjátékában a „Fősvény”-ben. Ugy hisszük, fölösleges közönségünk figyelmét felhívni Mátray e jutalomjátékára, mely kétszeres érdeknél fogva: a darab és előadójá miatt érdekes estét ígér.

— **Lenkei Gyula** jutalomjátékául kedden folyó hó 9-én „Az ördög vagy a párizsi vak-

leány” című 4 felvonásos francia dráma, szerdán pedig Eichner Anna és Krasznai Javára „az Utolsó nemzetőr” adatik. Ajánljuk a közönség figyelmébe.

— **Dr. Szóts, kórházi első-orvos** urtól vesszük a következő sorokat: Tisztelt Szerkesztő ur! Nem lesz, úgy vélem érdektelen a nagy közönség tudomására hozni, hogy a már hat hó óta pusztító vész himlő, megszűntnek, vagy legalább is szűnő félben levőnek tekintethető, miután az e tekintetben leginkább irányadó Károlina országos kórházban 14 nap óta új eset nem adta elé magát és a legutolsó himlős beteg, mai nap hagyta el gyógyultan osztályomat. Kolozsvártt 1872 ápril 7-én tisztelettel sat.

— **A katonatisztek** mult szombati táncestélyén újra szépszámu közönség jelent meg a fény és előkelő izléssel diszitett városi vigadó termében. Az egyszerű polgári- a katonai csillogó egyenruhával festői ellentétben váltakozva a kedélyes színezetű mulatság élénkítésére és emelésére szolgált. Kár, hogy a teremben uralkodó hőség már éjjeli 12-óra felé távozásra kényszeríté a szépvilág nagy részét. Mint halljuk, ez volt az idény utolsó táncestetélye a redoutban, de azért hölgyeinknek legkevesebb okuk sem lehet panasza, mivel május közele: ez pedig mint tudva van, a virágok és a májálisok idénye.

— **(Beküldetett.)** Tisztelet a hydropatiának! Városunk közkedvességű vizgyógyásza Vélits Simon ur, mind gyógyomódja, mind egyéni értelmessége hatalmának újból — nem tudhatni hányadszor — fényes jelét adá a lefolyt napokban, midőn a „Pesti biztosító intézet” itteni képviselője nejt a tüdőgyulad-legmagasb fokából az életnek megmenté. Felkérteünk nevezett képviselő ur részéről, fejeznők ki az ő s számos tagu családjá nevében a nő s anya megmentője iránt táplált forró hálát.

— **Egy női aranyóra** kék emailal, apró gyémánt kövekkel kirakott; egy rajta függő arany vékony lánczsal és több gyűrűkkel f. hó 7-én sáta közben itt a városon elveszett. Megtalálójá szívesen kértik, hogy azt főtéren 3-ik számu házánál az emeletben beadni sziveskedjék, hol e szíveségéért köszönet mellett illő jutalmát is nyrendi.

— **Figyelmeztetem** a t. cz. közönséget, hogy a lyceumban este 6—7 órakor, kedden f. ápril hó 9-én és a következő órákban a közegészség tanból érdekes görög műtatványokka egybekötött előadást tartok, melyre azokat is, kik a közegészség-tanból tartott előadásaimat a tél folytán nem hallgatták, de a természettudományi ismeretek kedvelői, szívesen látom. Dr. Salamon, törv. orvostan m. tanára, előadó.

— **Vasárnap reggel,** néhány utcásonkon következő falragasz volt Kolozsvártt olvasható: „gr. Mikó Imre és Görgey Artur élejenek” aláírva: „a kolozsvári kormánypárt”. Előbb elvárjuk, hogy az illetékes hatóság mit tesz, miután a gyáva, oroszba maró tettesek azt a törvénytelenséget követték el, hogy oly plakátokat raggtattak ki közhelyekre, melyeken a nyomda, honnan a nyomtatvány kikerült, nincsen megnevezve. Most tehát csak annyit, hogy „ex aurius asinum.”

— **Sorshuzási értesítés.** Miután a „Magyarhonban élő zeneművészek segélyegylete” javára rendezett nagy ezüst sorsjáték jegyeinek huzása. f. 1872 ápril 15-én visszavonhatlanul meg fog tartatni: tisztelettel fölkértem mind ama t. cz. magán egyének, továbbá egyletek, müintézetek, kereskedések, lottó gyűjtő hivatalok s hatósági közegek, melyeknek ily sorsjegyek elarusítás végett küldetnek, vagy melyek ilyeket bizományba vettek, hogy legfeljebb f. 1872 ápril hó 15-ik napjáig vagy az illető sorsjegyeket, vagy az azok után járó leszámolási összeget t. Sztupa György kezelő pénztárnokhoz (szénatér „magyar korona” gyógyszer-tár) annál is inkább beküldeni sziveskedjenek, mert az e napon túl vissza nem származtatott sorsjegyek a netalán rájuk esendő nyereményekre igényt nem tarthatnak. A sorsjegyek huzása f. hó 15-én esti 6 órakor történik nyilvánosan a pesti városház kisebb tanács-teremben, hatósági ellenőrzés mellett, s az eredmény hírlapilag fog közzététetni. A 6000 frt. értékű ezüst nyeremények — összesen 100 darab — Szurmák G. fia kigyógytcaiz ékszerkereskedésében vannak közszemlére kitéve. A hol is — valamint minden más nagyobb kereskedésekben — ily sorsjegyek folyvást kaphatók. Minden öt sorsjegyre egy ingyen ráadatik. Egy sorsjegy ára 50 kr. A jótékony és művészeti cél érdekében a t. cz. közönség kegyes pártfogása kértik. Pest, ápril 5-én 1872. Az egylet nevében a sorsjáték kezelő bizottsága.

KÖZGAZDASÁG.

Az erdélyi kereskedelmi- és hitelbank, második közgyűlése.

(Folytatás.)

VI. Vá s á r l á s és e l a d á s.

Ez üzletágba tisztelt közgyűlés belefoglalva van a tulajdonképeni bank üzlet is je-

lentékenyre emelkedett értékpapir vásár forgalmával s az eltelt 1871-ik évben. vásárlásokra kiadtunk összesen 536,447 frt 56 krt, míg az eladott értéktárgyból 521,462 frt 32 kr folyt vissza pénztárunkba s így forgalmunk az előző évihez arányosítva majdnem megkétszereződött.

Mérlegszámlánk szerint ez üzletágban fekvő része vagyónunknak következő értékekkel van fedezve:

a. Különböző értékpapírok arany, ezüst pénzek sat. 1871 december 31-iki árfolyam szerint 43,827 frt 98 kr.

b. Előre vásárolt és törvényszékieleg reánk átutalt, de az alapigazgatóság által még ki nem szolgáltatott, azonban már 1871 január 1-től részünkre kamatozó 193,500 frt erdélyi földtehermentesítési kötelezvények és 17,885 frt 54 kr p. p. kiegészítési készpénz — értéke 163,084 frt 54 kr.

c. Alsó-rákosi uradalmunk becsértéke 139,819 frt 71 kr.

Összes érték 346,732 frt 23 kr.

melyből a fennirt értékekben részint még befektetve levő, részint azokra 1871 dec. 31-én még kinem fizetett tartozásainkat együttesen 272,815 frt 60 krt

levonva 73,916 frt 63 kr

tiszta nyereség mutatkozik.

E tiszta nyereség, tisztelt közgyűlés, melyet itt 73,916 frt 63 krral

mutatunk ki, kétrésze oszlik, és pedig nyereségi és veszteségi számlánk szerint különböző értékekben nyertünk összesen 14,203 frt 25 krt

míg a fennmaradó 59,713 frt 38 kr.

alsó-rákosi uradalmunk becsértéke mintegy 1/7 részének elarusításából ered. E tiszta nyereségi összegnek azonban fele részét, vagy is mivel ez társasági szerződésünk értelmében a mult év zártával még üzlettársunk br. Szentkereszti Zsigmond urat illette, átvívó számlán a jelen év javára lett áthozva s így végrehajtott eladásokon nyereség csak 29,856 frt 69 krral

lett kimutatva.

(Vége köv.)

Kimutatás. A kolozsvári takarékpénztár 1872. márcz. havi üzlet forgalma.

Bevétel:

199 betét után	f. 64640.83
Visszafizetett váltók	f 112770 —
Visszafizetett előlegek	9580 —
Befizetett kamatok	3273.64
Illetékek	1049.63
Bécsi bankháztól eladott értékpapírokért	59304 30
Elhelyezmények után befizetett kamatok	243.33
Értékpapírok eladásából	37360. —
Értékpapírok után befolyt kamatok	957.63
Állam illeték bekeblezett kölcsönök után	93.50
Állam illeték előlegek után	22.80
	289295.66
Pénztármaradvány febr. hó 29-ről	78660.90
	367956.56

Kiadás:

Visszafizetett betétek s tőkésített kamatok 152 tétel után	75599.11
Betétek után kifizetett folyó kamatok	316.10
Leszámított váltókra	147570 —
Előlegek értékpapírokra	8550 —
Kezelési költségekre	13.60
Tiszti fizetésekre	273.32
Megjelenési tisztelet díjakra	60. —
Többek számlájára	15000 —
Bécsi bankháznak	52560 96
1870-dik évi részvény osztalékra	60 —
Jótékony célú adományok	554. —
1871-dik évi részvény osztalékra	3262.50
Államilleték kölcsönök után	93.50
Államilleték előlegekre	22.70
	303935.79

Pénztári maradvány márcz. 31-én 64020.77
367956.56

Kolozsvártt, 1872. Márczius 31.

Az iparos kölcsön-pénztár Március havi kimutatása.
Bevétel.

Február haváról pénztár maradék	frt 3384.39
56 tagtól beállási díj.	28. —
Betételekre	26111.87
6% lók kamatba	389.20
1% lók feldíjba	65.15
Váltó díjba	2.28
Bélyeg díjba	20.40

Összesen: fr. 30001.29

Kiadás.

76 izben kölcsön	19460. —
A tagoknak visszafizetődött.	9095.50
Szervezésre	59.26
Bélyegre	20.40
Tisztviselők díjába	50. —
Kamatba	157. —
Pénztármaradék	1159 13

frt. 30001.29

Forgalom volt frt. 58843.45

Kolozsvártt Márc. 30-án 1872

Krémer Ferencz, Mamitza János,

igazgató elnök. pénztárnok.

Tömösvári,

könyvvezető.

Távíratl tudósítás a bécsi tőzsdéről.

Ápril 6-án 5%. Metalliques 100 fr 64.80
Kamat —. —. 5%. Nemzeti kölcsön 100 frt.
70 50. 1860. Kölcsön 102. — Bankrészcvény
838 — Hitelintézeti részvények 341.50
London 10 ft. st. 110.10. Ezüst 108..
Cs. kir. arany 5.25. Napoleondor 8.82.

Urbéri kötvények: Magyarországi 81.75.

Temesi 79.50. Erdélyi 78.50. Horváthországi

Felelős szerkesztő Szász Béla.

Nyiltér*)

Idegenek névjegyzéke

Biasini szállodájában Kolozsvártt, ápril. 7-én.

Geiber Rudolf, Szamosujvárról. B. Szentkereszti Zsigmond M.-Vásárhelyről. Senyei József, birtokos, Szászvárosról. Beteg Márton, kereskedő, Szamosujvárról. Schwart Jakab, kereskedő, Deésről. Kedves József, m. k. honvédhadnagy. Ebergényi József, birtokos, Magyarpalatkáról. Flórián János, kereskedő, Szamosujvárról. László Lajos, birtokos, Deésről. Lászlai Ferencz, birtokos, Magyaránádsról. László János, birtokos, Egersről. Biluska Jakab, kereskedő, Tordáról. Jakabovics Gyula, birtokos, Debreczenből. Kutori József, birtokos, K.-Fehérvárról. Laboncz Sándor, ügyvéd, Pestről. Losonczy József, szálloda tulajdonos, Tordáról. Benkő Lázár, m. k. törvényszéki elnök, Deésről. Spitz Albert, kereskedő, Pestről. Imets István, m. kir. honvéd tábl. bíró, Budáról. Medgyesi János, birtokos, Tordáról. László Lajos, birtokos, Deésről. Hajós Sándor, birtokos, Magyar-Láposról. Klein József, kereskedő, Bécsből. Harmath Lajos, kereskedő, Tordáról. Faragó Márton, birtokos Csucsáról. Szász Balázs, birtokos, Tordáról. Miksa Imre, birtokos, Hadrévről. Kovács Bertalan, ügyvéd, Pestről. Veiten J. vasuti vállalkozó, Londonból. Spirch Albert, mérnök, Balásfalváról.

Biasini gyorskocsi menetrendje

1872. január 1-től:

Kolozsvárról Szamosujvár Deésre mindennap reggeli 8 órakor. Deésről Szamosujvár Kolozsvárra, mindennap délutáni 1 órakor. 1 személy ára 30 font szabad podgyással Szamosujvár 2 frt 40 kr. Deágis 3 frt 20 kr. — Kolozsvárról Torda és Felvinczre naponta kétszer reggeli 7 óra és délutáni 4 órakor. Egy személy ára Tordáig 2 frt. Felvinczig első és közbelső Coupe 4 frt, hátulsó coupe 3 frt 50 kr. 30 font szabad podgyással. Felvinczről Torda és Kolozsvárra mindennap kétszer reggeli 5 óra és délutáni 6 órakor; a Kolozsvár és Felvincz közötti naponta gyorskocsi menetnek mindig a vonatok indulására érkeznek oda, és megérkezésük után jönnek Kolozsvárra.

*) E rovat alatt közöltékért csupán a sajtóhatóság irányában vállal felelősséget a Szerk.

HIVATALOS.

288. 1872.

(135)

(1—2)

Hirdetmény.

Dobokamegyébe Nagy-Rákos helysége határán la **kornu** nevű nemes birto-
kosi osztatlan erdő folyó 1872-ik év április 21-dik napján d. e. 10
órákor, Rákoson a községi irodában nyilvános árveres útján szabadkézből örök
áron el fog adatni.

A feltételek az Egregy-Almás-járási szolgabírói irodában megtekinthetők.
Hidalmáson, 1872, ápril 3-kán.

HATFALUDI SIMON,
szolgabíró.

NEM HIVATALOS.

(3)

(14—*)

Javitott VIDACS Ekék

Erdélyország gazdasági viszonyaihoz alkalmazva kaphatók:

Jankó Vincze gépgyárában

Kolozsvártt.

Nagyobb eke ára	18 forint.
Kisbete eke ára	17 „
Eketaliga ára	10 „

Továbbá készen kaphatók:

Szóró és tisztító rosták	65 forintért.
Törökbuza fejtők	45 és 65 „

Megrendelések elfogadtatnak egyéb gazdasági gépekre is.

Ugyanott azonnal **bérbe adható egy kisebbféle csép-
lőgép**, 3 hónapra 120 forintért.

KÖLCSÖNKÖNYVTÁR.

Alólirt tiszte ettel tudatom a n. érd. közönséggel, hogy kölcsonkönyvtáramat

az eddigi helyiségből ugyan csak azon épület udvarában, külön
e célra berendezett helyiségbe helyeztem át.

Kölcsonkönyvtáramat,

mely a **magyar-, német- és francia-irodalmat**
a legújabb s legkedveltebb regényeknek, most már több mint **tízezer**
kötetével képviseli, s a legújabbakkal folyton szaporítottatik,
ajánlom továbbra is a n. érd. közönség becses figyelmébe, s reményem
van olvasóim igényeinek mindenkor megfelelhenni.

Az előfizetési árak következők:

	1 hónapra		1/2 évre	1 évre	Biztosíték.
	frt	kr.			
1 kötet kivételével	—	60	3 frt.	5 frt.	1 frt.
2 kötet	1	—	5 frt.	7 frt.	2 frt.
5 kötet	1	50	7 frt.	10 frt.	5 frt.
10 kötet	2	—	10 frt.	16 frt.	10 frt.

A könyvek az **ünnepek és vasarnapok** kivételével naponta
8-tól 1 és 3-tól 7 óráig kicserélhetők. A legújabb könyvek nyomtatott jegyzékével a
történet változásai miatt még nem szolgálhatok, de az irott névjegyzék kölcsönkönyvtá-
romban megtekinthető.

Egész tisztelettel:

STEIN JÁNOS.

319

16—22

Kolozsvártt gr. Teleki Domokos-ház udvarában.

(133)

(4—6)

Eladó birtok.

A magyar-láposi uradalom, a hoz-
zá tartozó **Sztojkaik fürdővel** szabad
kézből eladó. Területe 2700 cat. hold, a hoz-

zá tartozó közös legelő nélkül. A regalé és
egyéb tiszta jövedelem 7300 frt.

Közelebbi felvilágosítás nyerhető, s a fel-
tételék iránt értekezhetni a gr. Eszterházy
család jószág-igazgatóságánál, Kolozsvártt,
Knausz ház.

Metzner János

mű-asztalosnál

(szappanyutezában az unitarius templom mellett)

kaphatók szépen dolgozott és erős

tölgyfa koporsók

20 frttól kezdve 35 frtig.

Elvállal továbbá minden egyéb cifrázott, vagy bárminő
műasztalos munkát a legjutányosabb ár mellett, s annak tartós
ságáról és erős készítéséről kezelekedik.

Legújabbban megjelentek

és **Stein János** könyvkereskedésében Kolozsvártt
kaphatók:

A szent-háromság eredetének és kifejlődésének története.

Egy bevezető értekezéssel az orthodoxiáról. Irta Simén Domokos.
Ára 1 frt.

Nyomatott az ev. ref. főtanoda betűivel kiadó-tulajdonos Stein Jánosnál.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pt. Școală - BCU Cluj

És még is mozog a föld.

Regény, hat kötetben. Irta Jókai Mór. Ára 6 forint.

Törvényezik és utasítás a bírósági végrehaj- tók számára.

Hivatalos kiadás. Ára 20 kr.

1871. évi törvényezikkek: az urbéri kapcsolatból fenma-
radt jog- és birtokviszonyok rendezéséről. Az irtványokról.
Az arányosításról és tagosításról Erdélyben.

Ára 30 kr.

Az ujon szervezett királyi törvényszékek és járásbiroságok tiszti névsora.

Ára 40 kr.

A bírósági végrehajtó. Kézikönyv bírósági
végrehajtók részére. Iromány-példákkal ellátva.

Szerzette Nagy Benő. Ára 60 kr.

Pénzügyi törvények és szabályok. I-ső füzet.
Házadó, jövedelemadó, személyes keresetiadó.

Ára 80 kr.

Magyarországi rendeletek tára 1871.

Hivatalos kiadás. Ára 4 frt 50 kr.

1871. évi törvényezikkek: A vízszabályozási társulatokról.
A gátrendőrségről.

Ára 20 kr.

Magyarországi telekkönyvi rendtartás
az 1850—1872-ik évig megjelent összes idevonatkozó
törvények és rendeletekkel.

Ára 1 frt 40 kr.

A prostitutio s befolyása a közegességi állapotra.

Angol forrás után átdolgozta Baráth Ferencz. Ára 80 kr.

Hazánk és népe, a közgazdaság és társadalmi
statistika szempontjából.

Irta Keleti Károly. Ára 6 forint.

A népiskolai tanfelügyelet, külföldön
és hazánkban.

Irta Molnár Aladár. Ára 60 kr.

Magyar gyógyszerkönyv.

Pharmacopoea hungarica.

Ára 6 frt.

Az iskolás gyermekek testi és szellemi épsége
fentartásáról.

Szülék, tanítók és iskolai hatóságok számára.

Irta Dr. Bock, tanár. Fordította Gönczy Pál. Ára 40 kr.

SHAKESPEARE.

Sein Leben und seine Werke.

Von Rudolf Genée. Ára 1 frt 90 kr.

Das Wesen und die Ziele der Landwirthschaft.

Beiträge zur wissenschaftlichen wie volkwirthschaftlichen Begründung und
Entwicklung der Bodencultur.

Von Dr. Wilhelm Hamm. 2-te wesentlich verbesserte Auflage.

Ára 3 frt 80 kr.

Elméleti és gyakorlati

ROMÁN NYELVTAN.

Ahn-Ollendorff tanmódzere tekintetbe vételével. Irta KOZMA ENDRE.

Ára füzve 1 frt 20 kr.

Elemi vallástán

egyszerű kérdések és feleletekben.

A reformált elemi és népiskolák

használatára készíté PANCZÉL FERENCZ, kendi-lónai ev. ref. lelkész.

Ára kemény kötésben 20 kr.

Községi faiskola.

Alapvonalak a gyümölcstenyésztésre.

Községek, néptanítók, gazdák számára írta **Kócsi Károly**, a kolozsvári
ev. ref. főtanodában a természetrajz r. tanára.

(A szöveg közé nyomott 58 ábrával s egy tervlappal.)

Nagy 8-rét, X. és 200 lap. Ára 1 frt 50 kr.

BUZOGÁNY ÁRON.

A föld egyes népeinek s országainak ismertetése.

Brassai Samuel természeti földirátának második, vagy polgári része.

2. javított kiadás. 8-rét 60 kr.

kötve 70 kr.

Haller Károly, Dr.

A váltóeljárás

a maros-vásárhelyi k. tábla területén jelenleg érvényes alakjában. n. 8-rét.

(VII. 60 l.) 40 kr.